

1. Obiekt

OBORA I STAJNIA, obecnie OBORA /na planie nr 2/

330/1

2. Czas powstania

kon. XIX w.

3. Miejscowość

G A R D N O

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

Gardno

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo szczecińskie

gmina Gryfino pod GRYFINSKI

5. Poprzednie nazwy miejscowości

niem. do 1945 r.

Garden

7. Przynależność administracyjna

1 VI 1975

województwo szczecińskie

powiat Gryfino

8. Właściciel i jego adres

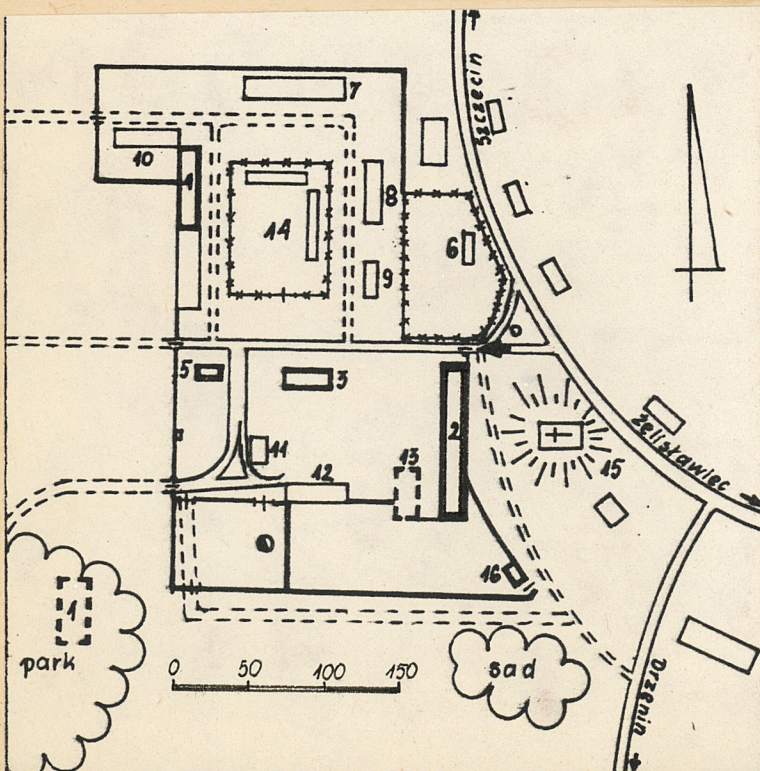
Kombinat Państwowych Gospo-
darstw Rolnych, Gardno

9. Użytkownik i jego adres

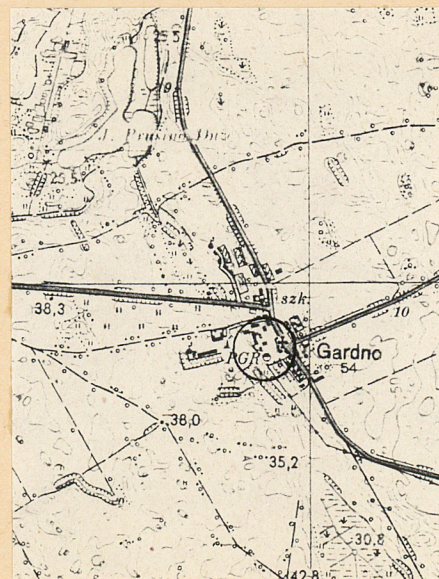
Zakład Rolny Gardno

10. Rejestr zabytków:

Nr data

widok od strony zachodniej

Budynek powstał w końcu XIX w., na co wskazują charakterystyczne cechy detalu architektonicznego, typowe dla budownictwa wiejskiego tego okresu. Są to fryzy z ukośnie wmurowanych cegieł, podkreślające podziały na kondygnacje, odcinkowe zamknięcia obramień okiennych, ozdobne kroksztyny, wspierające dachy. Cały budynek ma charakter jednolity i powstał w jednym czasie. Na uwagę zasługuje bardziej dokładne i ozdobniejsze budownictwo w części północnej budynku gdzie mieściła się stajnia i mieszkania sta-jennych. Pojawia się tu w szczycie ściany północnej trójdzielna, arkadowa blenda mająca znaczenie dekoracyjne. Zachowane pomieszczenia stajni, podzielone na boksy, zdobione były medalionami z rzeźbionymi głowami końskimi.

W okresie budowy obiektu majątek należał do rodziny Beelitz.

Architekt i projektant budowy nie są znani.

sytuacja - budynek jest usytuowany w południowo-wschodniej części założenia. Wzdłuż jego boku wschodniego biegnie polna droga, oddzielająca go od wzniesienia na którym znajduje się kościół. Krótki odcinek muru ceglanego łączy oborę ze starym budynkiem mieszkalnym, usytuowanym na południu. Wzdłuż boku północnego prowadzi droga wewnętrzna, idąca od drogi dojazdowej ze Szczecina i zamknięta bramą. Część południowo-zachodnia sąsiadowała z innym obiektem, obecnie zrujnowanym.

materiał, konstrukcja, technika - murowany z cegły w wątku blokowym, na podmurówce ceglanej, bielony. Stropy płaskie Kleina oraz sklepienia odcinkowe na podciągach stalowych, wsparte na słupach metalowych. Więźba dachowa drewniana, krokwiowo-płatwiowa. Dach kryty eternitem falistym. Posadzki ceglane oraz z wylewy cementowej. Schody wewnętrzne drewniane, jednobiegowe. Otwory okienne i drzwiowe zamknięte łukami odcinkowymi oraz prostokątne /przemurowane/. Okna drewniane, czteropolowe, skrzynkowe oraz wielopolowe ze szczeblinami metalowymi. Drzwi drewniane, deskowo-listwowo-zastrzałowe, dwuskrzydłowe.

rzut - oparty na planie bardzo wydłużonego południkowo prostokąta z poprzecznymi podziałami na jednotraktowe pomieszczenia.

bryła - budynek składa się z dwóch części. Południowa, dwukondygnacyjna, niepodpiwniczona, przekryta dachem dwuspadowym łączy się szczytem północnym z częścią północną, trójkondygnacyjną, podpiwniczoną, przekrytą odrębnym dachem dwuspadowym o wysuniętych okapach wspartych na ozdobnych kroksztynach.

elewacje - podziały na kondygnacje - w części południowej dwie, a w północnej trzy, podkreślone fryzami z ukośnie wmurowanych cegieł, które obiegają wszystkie elewacje. Zachodnia zwrócona na podwórze gospodarcze, po stronie północnej osiowo, z wysokimi oknami i parą drzwi w dolnej partii i mniejszymi otworami okiennymi w dwóch rzędach na I i II piętrze. Pierwotna klatka schodowa podkreślona większymi otworami okiennymi /dziś zamurowanymi/ oraz zwieńczona trójkątnym szczytem. Strona południowa elewacje przepruta naprzemiennie rozmieszczonymi otworami okiennymi, zamkniętymi okiennicami i drzwiowymi /okna prowadzą do ganków paszowych, drzwi - gnojowych/. II kondygnacja w części środkowej posiada pięć otworów drzwiowych, umożliwiających załadunek pasz na poddasze, a w krańcu południowym drzwi przedzielone oknami. Elewacja wschodnia przez sposób rozmieszczenia otworów okiennych rozpada się na trzy części: południową, gdzie w dolnej i górnej partii umieszczono tylko okna; środkową z oknami w dolnej partii i drzwiami na poddasze w górnej oraz północną, w której otwory okienne znajdują się na trzech kondygnacjach. Elewacja południowa przepruta jedynie otworem drzwiowym na piętrze. Północna trójosiowa, z szerokimi drzwiami flankowanymi przez parę okien w dolnej części, triadą okien na piętrze oraz trójdzielną arkadową blendą w szczycie.

wnętrza - budynek dzieli się na trzy jednoprzestrzenne pomieszczenia podzielone klatkami schodowymi i pokojami pomocniczymi. Część północna przeznaczona była na stajnię i w większej części na mieszkania /piętro/. Część środkowa i południowa c.d. na wkładce nr 1

14. Kubatura

stajnia i mieszkania -2800m³
 obora -7410 m³

15. Powierzchnia użytkowa

stajnia i mieszkania -884,4
 m²
 obory z poddaszem -2117,2m²

16. Przeznaczenie pierwotne

stajnia, obora i budynek
 mieszkalny, magazyn pasz

17. Użytkowanie obecne

obora i cielętnik, magazyn,
 częściowo nie użytkowany

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Do roku 1945 nie przeprowadzono poważniejszych prac budowlanych. Przekształcone zostały niewykorzystane pomieszczenia mieszkalne w partii północnej. Zlikwidowano występującą tam klatkę schodową i zamurowano okna na nią prowadzące. Od strony wschodniej dostawiono niedużą, prostokątną, jednokondygnacyjną przybudówkę. W latach 70-tych zmieniono pokrycie dachu.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Budynek zachowany prawie w całości w pierwotnej formie, nie przebudowany. Mury zewnętrzne w stanie dobrym, ściana zachodnia zawilgocona, z uszkodzonymi tynkami. Więźba dachowa i inne konstrukcje drewniane /klatki schodowe, stropy/ zdrowe. Stan konstrukcji sklepień dobry. Pokrycie dachu wymienione, szczelne. Okna częściowo uszkodzone /w części północnej/. Drzwi w dobrym stanie. Zachowane wnętrza dawnej stajni z podziałem na boksy i dekoracjami oraz układ stano-wisk w oborze.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Budynek wykorzystany zgodnie z przeznaczeniem nie wymaga interwencji. Wnętrze stajni zachowane w dobrym stanie jest unikalne na tym terenie i wymaga opieki.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Brak

22. Bibliografia

Brak

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowywania, sygnatury)

Brak

24. Uwagi różne

Brak

25. Opracował

tekst Ewa Soroka, 1990.04.27.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Ewa Soroka, 1990.03.14.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Mirosław Piwocki, 1990.03.14.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów MNR i PRS w Szreniawie

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

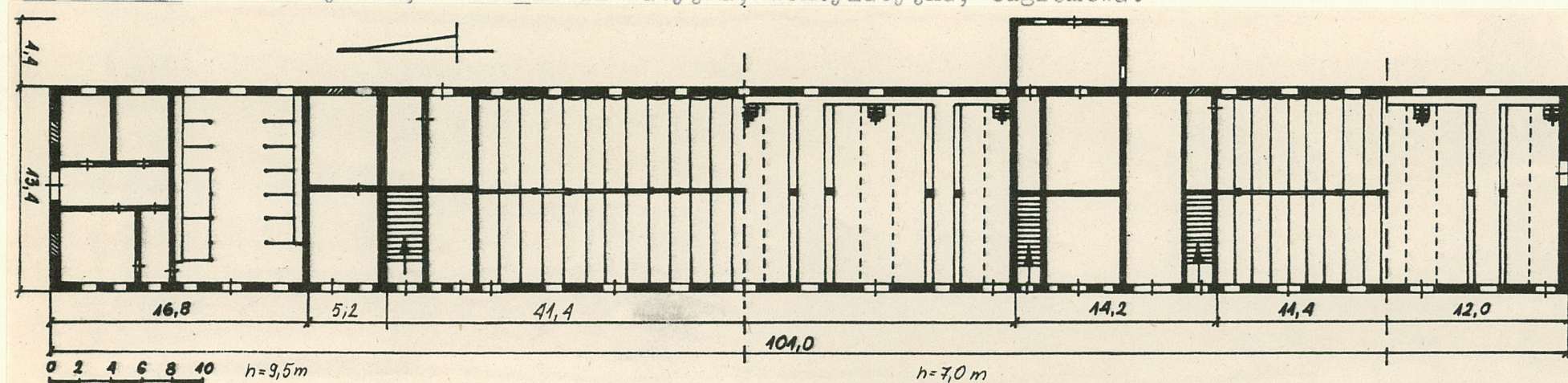
1 wkładka do karty ewidencyjnej

1. Miejscowość 2. Obiekt /nazwa jak w karcie/ 3. Zawartość wkładki /nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego /
 GARDNO STAJNIA I OBORA c.d. nr 11,13

c.d. nr 13: to jednoprzestrzenne pomieszczenia przedzielone jedynie słupami konstrukcji stropowej. Rytm stanowisk wyznaczają poprzecznie biegnące ganki gnojowe /prowadzące do drzwi/ i paszowe /prowadzące do otworów okiennych/ Pod ścianą wschodnią biegną ganki umożliwiające dojście do poszczególnych ganków paszowych.

wyposażenie - w stajni wzdłuż ścian biegną koryta, do których dochodzą boksy w dolnej części murowane, a u góry wykonane z kratownicy metalowej. Każdy boks wydzielony na ścianie płycinową blendą zamkniętą odcinkowo. Pomiedzy blendami umieszczono medaliony z rzeźbionymi głowami konskimi. W oborze stanowiska średnie, płytkie, z wiązaniami łańcuchowymi biegną po obu stronach ganków gnojowych - osiem rzędów stanowisk w partii środkowej budynku i pięć rzędów w części południowej.

instalacje - elektryczna, wodno-kanalizacyjna, wentylacyjna, odgromowa.

widok od strony południowo-wschodniej
na elewację wschodnią

Wkładkę założył... Ewa Soroka, 1990.04.27.

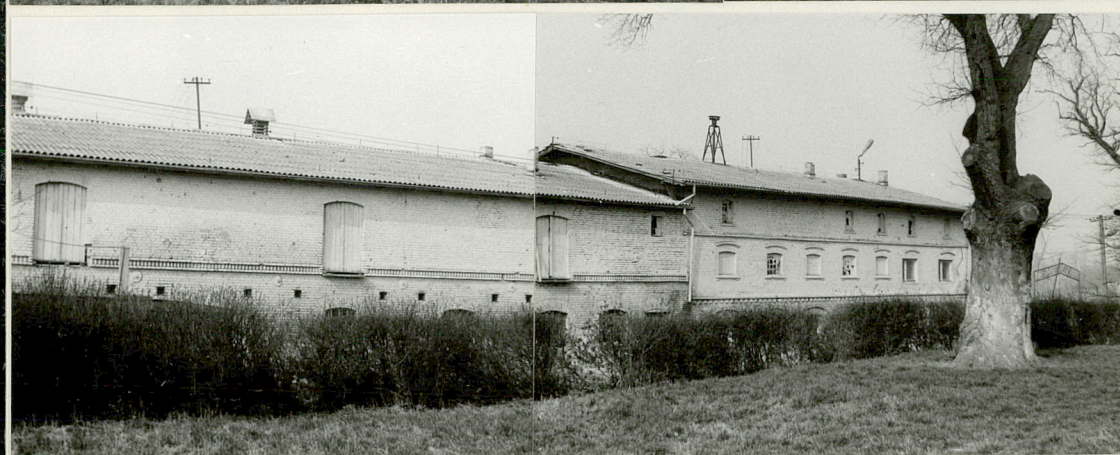
Miejsce przechowywania negatywów:

MNR.I.PRS.w.Szreniawie...

elewacja zachodnia -stajnia

południowa część elewacji wschodniej

północna część elewacji wschodniej

widok od strony północno-wschodniej

wnętrze stajni